

[Sønderby]

ter at vi havde set billederne. Jeg forstår ikke rigtig, at hr. Hjortnæs ikke kunne få en debat i gang på baggrund af Fornæsrapporten, hvis hr. Hjortnæs havde lagt det rigtigt frem.

Hr. Hjortnæs er meget skuffet over, at det grønne flertal ikke er mere. Det forstår jeg ikke rigtig, for så vidt jeg erindrer – også efter forhandlinger med hr. Hjortnæs, med hr. Camre og hr. Løvig Simonsen osv. – så hører vi med til det grønne flertal. Vi har ændret miljøløven, vi har ændret en masse ting i Folketinget i stor enighed, så vi føler os også med i det grønne flertal. At hr. Hjortnæs føler sig rykket over til det røde flertal nu, det er så en anden sag, så hr. Hjortnæs må prøve at finde tilbage til det grønne flertal.

Bjørn Westh (S):

Man kan egentlig undre sig over den lidt aggressive tone, debatten har fået, på baggrund af det oplæg til aktionsplan, der er fremlagt fra ministeriets side. Det kan måske skyldes, at det virker, som om Det Konservative Folkeparti har udskiftet sin miljøordfører, hr. Ahlmann-Ohlsen, med hr. Grove, og det er hr. Grove, der fører ordet.

Når jeg går på talerstolen, er det, fordi hr. Grove flere gange har spurgt, hvordan man vil kunne nedbringe kunstgødningsforbruget. Sagen er jo, at Miljøministeriet og regeringen den 28. oktober i år har udgivet en aktionsplan, hvori man direkte om handelsgødning – der er et særskilt afsnit om det – siger, at der er et overforbrug, som skal bringes ned. Jeg citerer fra side 5:

»Det er realistisk at forvente, at landbruget yderligere vil kunne reducere sit forbrug med omkring 100.000 t frem til 1990, svarende til et forbrug på 280.000 t i 1990. Der vil nu blive indgået en aftale med det samlede landbrug om, at landbruget selv gennemfører denne reduktion. . .«

Her afbrød miljøministeren sig selv i sin tale og sagde: »og jeg kunne jo ikke opnå en aftale med landbruget«.

»..Såfremt denne målsætning mod forventning ikke holdes, vil det være nødvendigt at tage andre styringsmekanismer i brug for at begrænse forbruget af handelsgødning.«

Det skriver regeringen selv den 28. oktober i sin aktionsplan. Så er det dog utroligt,

at hr. Grove skal være så aggressiv at stille spørgsmål om, hvordan man overhovedet ville gøre det. Det er regeringen selv, der har foreslået det, og nu har landbrugsministeren brugt hele dagen her i stedet for at sidde og forhandle mælk i EF. Derfor vil jeg gerne spørge landbrugsministeren: miljøministeren har jo sagt, at forhandlingerne ikke lykkedes, hvordan vil landbrugsministeren så bringe forbruget ned med 100.000 t, hvilke styringsmekanismer vil landbrugsministeren bruge? Landbrugsministeren har haft god tid til at tænke over det, for spørgsmålet er stillet for over 8 dage siden i landbrugsudvalget.

Arne Bjerregaard (KRF):

Jeg har lyst til i denne nitratnedsivningsdebat at henvise til redegørelsen fra Miljøstyrelsen 1983–84, side 45, sidste spalte:

»Langt de fleste nitratbelastede vandværker i disse områder findes på bakkeøerne. Kun få vandværker er beliggende på hedesletterne. Dette kan virke overraskende, idet grundvandet på hedesletterne forekommer med frit vandspejl og uden lerdækning. Det har ikke været muligt inden for rammerne af denne undersøgelse at klarlægge dette forhold nærmere.«

Det er afgørende for hele nedsivnings- og udsivningsdebatten at få en videnskabelig undersøgelse af, hvad i alverden årsagerne er til, at dér, hvor man har den største koncentration af naturgødning og kunstgødning, har man intet nitratindhold i grundvandet. Hvad kan årsagen være? Inden det er undersøgt, har man skråsikre meninger om, at sådan og sådan foregår det. Man vedgår, at man ikke har haft tid til at klarlægge disse forhold, men selve udtrykket i redegørelsen giver os grund til at antage, at videnskabsmændene selv er særdeles overraskede over det.

Og det viser altså, at de postulater, som man har om udledning og nedsivning, har man ingen videnskabelige undersøgelser af.

Lad mig endelig citere fra Miljøministeriets »Forening med næringssalte og organisk stof fra landbruget«, rammeforslaget fra Miljøministeriet af 30. september 1985, hvor der side 4, 3. spalte, står:

»Vedrørende punkt 4: næringsstoffilførelsens betydning for vore søer, vandløb, kystnære områder og have, kan det bemærkes, at der i de senere år er gennemført en del un-